

Bibliografia

- Anastasi, A., Urbina, S. (1999). *Testy psychologiczne*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Anthes, E. (2010). What can extreme environment teach us. *Psychology Today*, 73–79.
- Baarnhielm, S. (2004). Restructuring illness meaning through the clinical encounter: a process of disruption and coherence. *Culture, Medicine and Psychiatry*, 28, 41–65.
- Barnett, J.S., Kring, J.P. (2003). Human Performance in Extreme Environments: A Preliminary Taxonomy of Shared Factors. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*, 47 (8), 961–964.
- Beck, A.T., Ward, C.H., Mendelson, M., Mock, J., Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Arch Gen Psychiatry*, 4, 561–71.
- Bhargava, R., Mukerji, S., Sachdeva, U. (2000). Psychological Impact of the Antarctic Winter on Indian Expeditioners. *Environment and Behavior*, 32 (1), 111–127.
- Bilikiewicz, A. (2006). Zaburzenia psychiczne spowodowane chorobą somatyczną. W: A. Bilikiewicz (red.). *Psychiatria*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- Bion, W.R. (1961). *Experiences in Groups*, London: Tavistock.
- Bishop, S.L., Grobler, L.C., SchjOII, O. (2001). Relationship of Psychological And Physiological Parameters During An Arctic Ski Expedition.pdf. *Acta Astronautica*, 49 (3–10), 261–270.
- Bishop, S.L., Kobrick, R., Battler, M., Binsted, K. (2009). FMARS 2007: Stress and coping in an arctic Mars simulation. *Acta Astronautica*, 66, 9, 1353–1367.
- Bishop, S.L., Morphew, M.E., Kring, J.P. (2000). Avoiding Risky Teams in Risky Environments. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*, 44 (12), 2–800–2–803. <http://doi.org/10.1177/154193120004401299>.
- Borek-Chudek, D. (2007). Poziom lęku a osiągnięcia sportowe badmintonistów w świetle wieloczynnikowej teorii lęku Martensa. *Medycyna Sportowa*, 3, 23, 140–148.
- Borek-Chudek, D. (2012). Intensywność i ocena lęku sportowego w kontekście poziomu osiągnięć sportowych. *Przegląd Psychologiczny*, 55, 1, 59–77.
- Borkowska, A. (2001). *Dysfunkcje poznawcze w schizofrenii w ocenie neuropsychologicznej i neurofizjologicznej*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Uczelniane AM im. L. Rydygiera.
- Borkowska, A. (2009). Znaczenie zaburzeń funkcji poznawczych i możliwości ich oceny w chorobach psychicznych. *Psychiatria w Praktyce Klinicznej*, 2 (1), 30–40.
- Borkowska, A., Warwas, I., Wiłkoś, M., Dróżdż, W. (2007). Neuropsychologiczna ocena dysfunkcji poznawczych w depresji po udarze mózgu. *Psychiatria*, 4 (2), 39–44.
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Clinical applications of attachment theory*. London: Routledge.

- Brzezińska, U., Koć-Januchta, M., Stańczak, J. (2012). *Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości-2 – MMPI-2*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Brzeziński, J., Kowalik, T. (1993). Modelujący wyniki badania psychologicznego (diagnostycznego) wpływ osoby badanej (pacjenta) i badacza (klinicysty). W: H. Sęk. (red.). *Społeczna psychologia kliniczna* (s. 269–302). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Brzozowski, K., Herzig, M. (2001). *Odnowa biologiczna i psychiczna menedżerów sportu*. Warszawa: Polska Korporacja Menedżerów Sportu.
- Burns, R., Sullivan, P. (2000). Perceptions of Danger, Risk Taking, and Outcomes in a Remote Community. *Environment and Behavior*, 32 (1), 32–71.
- Butler, R.J., Hardy, L. (1992). The performance profile: Theory and application. *Sport Psychologist*, 6, 253–264.
- Campbell Quick, J., Tetrick, L.E. (red.). (2003). *Occupational Health Psychology*, Washington: American Psychological Association.
- Carod-Artal, F.J. (2006). Post-stroke depression: its differential diagnosis, complications treatment. *Rev. Neurol.*, 42, 328–344.
- Carrere, S., Evans, G.W. (1994). Life in an Isolated and Confined Environment: A Qualitative Study of the Role of the Designed Environment. *Environment and Behavior*, 26 (6), 707–741.
- Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2003). *Psychologia zaburzeń*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Cavallier, F.J. (1989). *Wizualizacja. Od obrazu do działania*. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS.
- Cavanaugh, R.M. (2003). Ocena nastolatka z zespołem przewlekłego zmęczenia – problem, który nigdy nie nuży. *Pediatria po Dyplomie*, 7, 3, 28–39.
- Chelladurai, P., Saleh, D. (1980). Dimensions of Leader Behavior in Sports: Development of a Leadership Scale. *Journal of Sport Psychology*, 2 (1), 34–45.
- Children Act. (1989). [Online] Retrieved from: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/41/contents>, pobrano 15.08.2015.
- Cioffi, F. (1999). *Freud and the Question of Pseudoscience*. Open Court Publishing.
- Côté, J., Yardley, J., Hay, J., Sedwick, W., Baker, J. (1999). An Exploratory Examination of the Coaching Behavior Scale for Sport. *Avante Research Note*, 5, 82–92.
- Cote, L. (1999). Depression: impact and management by the patient and family. *Neurology*, 52 (7 Suppl. 3), 7–9.
- Cox, T., Griffiths, A., Rial-Gonzales, E. (2006). *Badania nad stresem związанныm z pracą*. Luxemburg: Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.
- Crawley, E., Hunt, L., Stallard, P. (2009). Anxiety in children with CFS/ME. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 18, 683–689.
- Crews, F. (1997). *The memory Wars. Freud's legacy in dispute*. London: Granta Books.
- Crum, R.M., Anthony, J.C., Bassett, S.S., Folsteine, M.F. (1993). Population-based norms for the Mini-Mental State Examination by age and educational level. *JAMA*, 269, 2386–91.

- Cuevas, H.M., Zgorski, R.A., Kring, J.P., Caldwell, B.S., Null, C.H., Henwood, B.L., Fiore, S.M. (2013). Human Factors in Commercial Human Space Operations. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*, 57 (1), 16–20.
- Cydejko, J., Puchalski, J., Rutkowski, G. (2011). *Statki i technologie off-shore w zarysie*, Gdynia: Trademar.
- Czapiński, J. (2005). *Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu, zdrowiu, sile i cnotach człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Dane statystyczne HSE (Health and Safety Executive) (2011). <http://www.hse.gov.uk/offshore/statistics.htm>, pobrano 11.07.2015.
- Dane statystyczne ITOPF (The International Tanker Owners Pollution Federation Limited). (2011). <http://www.itopf.com/information-services>, pobrano 11.07.2015.
- Dane statystyczne MMS (Minerals Management Service). (2011). <http://www.boemre.gov>, pobrano 11.07.2015.
- Dane statystyczne NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) <http://www.incidentnews.gov>. (2011). <http://www.trojmiasto.pl/wiadomosci/Tak-pracuje-platforma-wydobywca-na-Baltyku-n71161.htm.tri>, pobrano 11.07.2015.
- Day, A., Daffern, M., Simmons, P. (2010). Use of restraint in residential care settings for children and young people. *Psychiatry, Psychology and Law*, 17 (2), 230–244.
- Decamps, G., Rosnet, E. (2005). A Longitudinal Assessment of Psychological Adaptation During a Winter-Over in Antarctica. *Environment and Behavior*, 37 (3), 418–435.
- Demos, J.N. (2005). *Getting Started with Neurofeedback*. Nowy Jork: W.W. Norton & Company.
- Department of Health. (2001). *Research governance framework for Health and Social Care*. London: HMSO.
- Department of Health. (2006). *Best Research for Best Health: A new national health research strategy*. London: HMSO.
- Dobkin, R.D., Menza, M., Allen, L.A., Gara, M.A., Mark, M.H., Tiu, J., Bienfait, K.L., Friedman, J. (2011). Cognitive-behavioral therapy for depression in Parkinson's disease: a randomized, controlled trial. *Am J Psychiatry*, 168 (10), 1066–74.
- Dudek, B., Waszkowska, M., Hanke, W. (1999). *Ochrona zdrowia pracowników przed skutkami stresu zawodowego*. Łódź: Instytut Medycyny Pracy.
- Dujardin, K., Sockeel, P., Devos, D., Delliaux, M., Krystkowiak, P., Destee, A., Defebvre, L. (2007). Characteristics of apathy in Parkinson's disease. *Mov Disord*, 22 (6), 778–84.
- Ely, R.J., Meyerson, D.E. (2010). An organizational approach to undoing gender: The unlikely case of offshore oil platforms. *Research In Organizational Behavior*, 30, 3–34.
- Eysenck, H.J. (2004). *Decline & Fall of the Freudian Empire*. New Brunswick: Transaction Publishers.
- Friedman, J., Friedman, H. (1993). Fatigue in Parkinson's disease. *Neurology*, 43 (10), 2016–2018.
- Friedman, J.H., Friedman, H. (2001). Fatigue in Parkinson's disease: a nine-year follow-up. *Mov Disord*, 16 (6), 1120–2.

- Gage, S.B. i in. (2014). Beznodiazepine use and risk of Alzheimer's disease: case-control study. *BMJ*, 349:g5205.
- Gajos, A., Bogucki, A. (2009). Dystonie psychogenne. W: A. Bogucki (red.), *Psychogene i polekowe zaburzenia ruchowe* (s. 48–61). Gdańsk: VIA MEDICA.
- Garb, H.N., Wood, J.M., Lilienfeld, S.O., Nezworski, M.T. (2005). Roots of the Rorschach controversy. *Clinical Psychology Review*, 25, 97–118.
- Gazzaniga, M. (2013). *Kto tu rządzi – ja czy mój mózg*. Sopot: Smak Słowa.
- Gill, D., Williams, L. (2008). *Psychological dynamics of sport and exercise*, Third Edition. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Gill, D.L., Deeter, T.E. (1988). Development of the sport orientation questionnaire, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 59 (3), 196–202.
- Glisky, E.L., Schacter, D.L. (1989). Models and methods of memory remediation. W: F. Boller, J. Grafman (red.), *Handbook of neuropsychology* (s. 233–246). Amsterdam: Elsevier Publications.
- Gliszczyńska, X. (1990). *Skala I – E w pracy. Technika pomiaru poczucia kontroli w sytuacji pracy – podręcznik*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Górnik-Durose, M. (red.). (2013). *Kultura współczesna a zdrowie. Aspekty psychologiczne*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Gracz, J., Sankowski, T. (2000). *Psychologia sportu*. Poznań: Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu.
- Grant, I., Eriksen, H.R., Marquis, P., Orre, I.J., Palinkas, L.A., Suedfeld, P., Ursin, H. (2007). Psychological selection of Antarctic personnel: The „SOAP” instrument. *Aviation, Space, and Environmental Medicine*, 78 (8), 793–800.
- Greenleaf, R. (1991). *Dwanaście stopni i dwanaście tradycji al-Anon*, Poznań: Stowarzyszenie Służb Grup Rodzinnych Al-Anon.
- Grove, W.M., Zald, D.H., Lebow, S., Snitz, B.E., Nelson, C. (2000). Clinical versus mechanical prediction: A meta-analysis. *Psychological Assessment*, 12, 19–30.
- Gruszczyńska, E. (2007). Susan Folkman: rozszerzenie klasycznego modelu stresu i radzenia sobie. O roli i znaczeniu emocji pozytywnych. *Studia Psychologica*, 7.
- Guly, H. (2012). Psychology during the expeditions of the heroic age of Antarctic exploration. *History of Psychiatry*, 23 (2), 194–205.
- Guy, A., Loewenthal, D., Rhianon, T., Stephenson, S. (2012). Scrutinising NICE: The impact of the National Institute for Health and Clinical Excellence Guidelines on the provision of counselling and psychotherapy in primary care in the UK. *Psychodynamic Practice*, 18 (1), 25–50.
- Gyani, A., Shafran, R., Myles, P., Rose, S. (2014). The gap between science and practice: How therapists make their clinical decisions. *Behavior Therapy*, 45 (2), 199–211.
- Habrat, B. (1996). *Szkody zdrowotne spowodowane alkoholem*. Warszawa: Springer PWN.
- Hannawald, S., Pramann, U. (2013). *Triumf. Upadek. Powrót do życia*. Kraków: Wydawnictwo Sine Qua Non.
- Heimsoeth, A. (2008). *Trening mentalny dla jeźdźców*. Warszawa: Akademia Jeździecka s. c.

- Herlofson, K., Larsen, J.P. (2002). Measuring fatigue in patients with Parkinson's disease – the Fatigue Severity Scale. *Eur J Neurol*, 9 (6), 595–600.
- Herzyk, A. (2005). *Wprowadzenie do neuropsychologii klinicznej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- Heszen-Niejodek, I., Ratajczak, Z. (red.). (1996). *Człowiek w sytuacji stresu. Problemy teoretyczne i metodologiczne*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Historia Stacji – Polska Stacja Polarna*. (n.d.). Retrieved from <http://hornsund.igf.edu.pl/o-stacji/historia-stacji>, pobrano 3.07.2015.
- Hobfoll, S., Spierberger, C.D. (1992). Family stress: integrating theory and measurement. *Journal of Family Psychology*, 6, 2, 99–112.
- Hornowska, E. (2007). O ograniczeniach stosowania testów psychologicznych w procesie diagnozowania dzieci. W: A.I. Brzezińska, Z. Toeplitz (red.). *Problemy etyczne w badaniach i interwencji psychologicznej wobec dzieci i młodzieży*, (s. 63–73), Warszawa: Academica.
- Iwig, C., Newton, C., Watkins, E., Munoz, G., Feaster, N., Seo, A., Kring, J. (2013). Human Factors and Behavioral Research at a Mars Analog Habitat. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting*, 57 (1), 1765–1769.
- Jacob, E.L., Gatto, N.M., Thompson, A., Bordelon, Y., Ritz, B. (2010). Occurrence of depression and anxiety prior to Parkinson's disease. *Parkinsonism Relat Disord*, 16 (9), 576–81.
- Jarosz, M. (1982). *Lekarz psychiatra i jego pacjent*. Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
- Jarvis, M. (2003). *Psychologia sportu*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Jason, L., Porter, N., Shelleby, E., Till, L., Bell, D.S., Lapp, C.W., Rowe, K., De Meirleir, K. (2009). Severe Versus Moderate Criteria for the New Pediatric Case definition for ME/CFS. *Child Psychiatry and Human Development*, 40, 609–620. PMID: 19513826.
- Jellinek, E.M. (1987). Stadia nałogu alkoholowego, *Nowiny Psychologiczne*, 50, 3, 3–19.
- Jeżewska, M., Jaremin, B., Leszczyńska, I. (2007). Health promotion in maritime environment – training of leaders. *International Maritime Health*, 58, 1–4, 129–137.
- Jeżewska, M., Leszczyńska, I., Jaremin, B. (2006). Work-related stress at sea self estimation by maritime students and officers. *International Maritime Health*, 54, 1–4, 66–75.
- Juczyński, Z. (2012). *Narzędzia Pomiaru w Promocji i Psychologii Zdrowia*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Juczyński, Z., Ogińska-Bulik, N. (2009). *Narzędzia Pomiaru Stresu i Radzenia Sobie ze Stresem*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Kabat-Zinn, J. (2002). Meditation Is about Paying Attention. *Reflections*, 3, 3, 68–71.
- Kanter, R.M. (1977). *Men and women in the corporation*. New York: Basic Books.
- Karlsen, K., Larsen, J.P., Tandberg, E., Jorgensen, K. (1999b). Fatigue in patients with Parkinson's disease. *Mov Disord*, 14 (2), 237–41.
- Karlsen, K.H., Larsen, J.P., Tandberg, E., Maeland, J.G. (1999a). Influence of clinical and demographic variables on quality of life in patients with Parkinson's disease. *J Neurol Neurosurg Psychiatry*, 66 (4), 431–435.

- Khazan, I.Z. (2013). *The Clinical Handbook of Biofeedback: A Step-by-Step Guide for Training and Practice with Mindfulness*. West Sussex: Wiley-Blackwell.
- Kodeks Cywilny, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>, pobrano 10.07.2015.
- Kodeks Etyczno-Zawodowy Psychologa, <http://ptp.org.pl/modules.php?name=News&file=article&sid=29>, pobrano 6.05.2015.
- Kodeks Etyczny Psychoterapeuty Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. (n.d.). Retrieved August 6, 2015, from <http://www.synapsis.pl/Kodeks-Etyczny-Psychoterapeuty-Polskiego-Towarzystwa-Psychiatrycznego.html>, pobrano 4.04.2015.
- Kodeks pracy. Tekst jednolity Dz.U. z 1998 r. nr 21, poz. 94 z późn. zm. 114, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19740240141>, pobrano 7.07.2015.
- Koola, M.N., Kuttichira, P. (2012). Psychosocioeconomic study of medically unexplained physical symptoms. *Indian Journal of Psychological Medicine*, 34, 159–163.
- Kopelman, M., Crawford, S. (1996). Not all memory clinics are dementia clinics. *Neuropsychological Rehabilitation*, 6 (3), 187–202.
- Kosińska-Dec, K., Jelonkiewicz, I. (1993). Sposoby radzenia sobie z zaburzeniami emocjonalnymi dziecka – style specyficzne dla ojca i matki. *Nowiny Psychologiczne*, 2, 119–134.
- Krasowicz-Kupis, G., Wiejak, K. (2011). Kliniczne zastosowanie skali inteligencji Davida Wechslera. W: G. Krasowicz-Kupis, K. Wiejak (red.). *Kliniczne zastosowanie skali inteligencji D. Wechslera* (s. 32–49), Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Krawczyński, M., Nowicki, D. (2004). Psychologia sportu w treningu dzieci i młodzieży. Warszawa: Centralny Ośrodek Sportu.
- Królak, E., Król-Fijewska, M. (1992). *TAZA*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości, Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
- Krupp, L.B., Pollina, D.A. (1996). Mechanisms and management of fatigue in progressive neurological disorders. *Curr Opin Neurol*, 9 (6), 456–60.
- Laing, J.H. (2005). Extraordinary journeys: An exploratory cross-cultural study of tourists on the frontier. *Journal Of Vacation Marketing*, 11 (3), 209–223.
- Lanyado, M. (1991). On creating a psychotherapeutic space. *Journal of Social Work Practice*, 5, 1, 31–40.
- Leka, S. (2004). Psychosocial Hazards and Seafarer Health: Priorities for Research and Practise, *International Maritime Health*, 55, 1–4, 137–153.
- Leon, G.R., List, N., Magor, G. (2004). Personal Experiences and Team Effectiveness During a Commemorative Trek in the High Arctic. *Environment & Behavior*, 36 (3), 386–401.
- Leon, G.R., McNally, C., Ben-Porath, Y.S. (1989). Personality Characteristics, Mood, and Coping Patterns in a Successful North Pole Expedition Team. *Ournal of Research in Personality*, 23 (2), 162–179.
- Leon, G.R., Sandal, G., Mjeldheim, Larsen, E. (2011). Human performance in polar environments. *Journal of Environmental Psychology*, 31 (4), 353–360.
- Leon, G.R., Sandal, G.M., Larsen, E. (n.d.). An Expeditioner's Experiences on a Two-Person North Pole Trek (Male, age 33 at time of first North Pole attempt) Motivation to

- become an expeditioner Any look at my childhood will reveal a close connection to the wilderness and camping. As director of a local nature center, my father placed a high value on our. Retrieved from <http://legekontor-troll.comeze.com/Dokumenter/Artikler/Human%20Performance%20in%20Extreme%20Environment.pdf>, pobrano 6.04.2015.
- Leon, G.R., Scheib, A. (2007). Personality influences on a two-man Arctic expedition, impact on spouse, and the return home. *Aviation, Space, and Environmental Medicine*, 78 (5), 526–529.
- Leszczyńska, I., Jaremin, B., Jeżewska, M. (2007). Strategies towards health protection in maritime environment – an invitation to join in discussion. *International Maritime Health*, 58, 1–4, 185–194.
- Leszczyńska, I., Jaremin, B., Jeżewska, M. (2008). Work-related stress at sea: possibilities of research and measures of stress. *International Maritime Health*, 59, 1–4, 93–102.
- Leszczyńska, I., Jeżewska, M. (2006). Zagadnienia stresu związanego z pracą zawodową. W: B. Borys, M. Majkowicz (red.). *Psychologia w medycynie: wybrane zagadnienia*, s. 160–210, Gdańsk: AMG.
- Leszczyńska, I., Jeżewska, M. (2010). The psychosocial burden at the work-site on oil drilling platform, *International Maritime Health*, 62, 3, 159–167.
- Leszczyńska, I., Jeżewska, M. (2012). Utility of the triangulation principle in researching work-related stress among offshore drilling platform employees. W: B. Mróz (red.). *Functioning in the workplace: quantitative and qualitative psychological research*. Warszawa: Scholar.
- Leszczyńska, I., Jeżewska, M. (2014). Dynamics of stress as a predictor of health consequences in Polish drilling platform workers: longitudinal study: part 1. *International Maritime Health*, 65, 1, 33–40.
- Lewis, D. (2002). *Spokojny oddech. Sposób na stres*. Warszawa: Bis.
- Lilienfeld, S.O., Ammirati, R., David, M. (2012). Distinguishing science from pseudoscience in school psychology: Science and scientific thinking as safeguards against human error. *Journal of School Psychology*, 50 (1), 7–36.
- Lilienfeld, S.O., Jay Lynn, S., Ruscio, J., Beyerstein, B.L. (2010). *50 Great Myths of Popular Psychology. Shattering Widespread Misconceptions About Human Behavior*. Willey-Blackwell.
- Lilienfeld, S.O., Ritschel, L.A., Lynn, S.J., Cautin, R.L., Latzman, R.D. (2013). Why many clinical psychologists are resistant to evidence-based practice: Root causes and constructive remedies. *Clinical Psychology Review*, 33 (7), 883–900.
- Lindenmeyer, J. (2010). *Ile możesz wypić. O nalogach i ich leczeniu*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Lipowska, M., Lipowski, M. (2013). Polish normalization of the Body Esteem Scale. *Health Psychology Report*, 1, 72–81.
- LOTOS http://www.lotos.pl/148/poznaj_lotos/dzialalnosc_spolki/wydobywcza, pobrane 3.07.2015.
- Lowen, A. (1975). *Bioenergetyka. O tym, jak poprzez ciało leczyć problemy umysłu*. (Bioenergetics). Koszalin: Ośrodek Bioenergetycznej Pracy z Ciałem, Pomocy i Edukacji Psychologicznej.

- Łaguna, M., Trzebiński, J., Zięba, M. (2005). *KNS – Kwestionariusz Nadziei na Sukces*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Łosiak, W. (2009). *Psychologia stresu*. Warszawa: WAiP.
- Łuszczyska, A. (2011). *Psychologia sportu i aktywności fizycznej. Zagadnienia kliniczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Macmillian, M. (1997). *Freud evaluated: The completed arc*. Cambridge: MIT Press.
- Majewska, M. (2014). *Padaczka alkoholowa: przyczyny, objawy, leczenie*. http://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/uklad-nerwowy/padaczka-alkoholowa-przyczyny-objawy-leczenie-padaczki-alkoholowej_36540.html, pobrane 24.07.2015.
- Marcinowicz, L., Sienkiewicz, J. (2003). Assessment of the validity and reliability of the Polish version of the SF-36 questionnaire--preliminary findings. *Przegląd Lekarski*, 60 (Suppl 6), 103–6.
- Marin, R.S. (1991). Apathy: a neuropsychiatric syndrome. *J Neuropsychiatry Clin Neurosci*, 3 (3), 243–54.
- Martens, R., Vealey, R.S., Burton, D. (1990). *Competitive Anxiety in Sport*. Champaign: Human Kinetics.
- Matczak, A., Jaworowska, A., Ciechanowicz, A., Fecenec, J., Stańczak, J., Zalewska, E. (2007). *Dziecięca Skala Rozwojowa. Podręcznik*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych.
- Mellibruda, J. (1998). Psychologiczne Mechanizmy Uzależnienia i koncepcja psychoterapii. *Przegląd Psychologiczny*, 3, 4.
- Mellibruda, J., Sobolewska-Mellibruda, Z. (2006). *Integracyjna Psychoterapia Uzależnień*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
- Mellibruda, J., Sobolewska, Z. (1997). *Koncepcja i terapia współuzależnienia. Alkoholizm i Narkomania*, 3, 28, <http://www.psychologia.edu.pl/czytelnia/52-alkoholizm-i-narkomania/625-koncepcja-i-terapia-wspoluzaleznienia.html>, pobrano 28.07.2015.
- Merecz, D. (red.). (2011). *Profilaktyka psychospołecznych zagrożeń w miejscu pracy – od teorii do praktyki. Podręcznik dla psychologów*. Łódź: Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy.
- Misztal, H., Szepietowska, E.M. (2011a). Terapia Neuropsychologiczna. W: Ł. Domańska, A.R. Borkowska (red.), *Podstawy Neuropsychologii Klinicznej* (s. 429–445). Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Misztal, H., Szepietowska, E.M. (2011b). Planowanie i realizacja procesu diagnozy neuropsychologicznej. W: Ł. Domańska, A.R. Borkowska (red.), *Podstawy Neuropsychologii Klinicznej* (s. 411–427). Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Mocellin, J.S., Suedfeld, P., Bernadelz, J.P., Barbarito, M.E. (1991). Levels of anxiety in polar environments. *Journal of Environmental Psychology*, 11 (3), 265–275.
- Mollon, P. (2010). Our rich heritage – are we building upon it or destroying it? Some malign influences of clinical psychology upon psychotherapy in the UK. *Psychodynamic Practice*, 16 (1), 7–24.
- Murray, M.C., Mann, B.L. (2001). Leadership Effectiveness. W: J.M. Williams, V., Krane., (red.), *Applied Sport Psychology. Personal Growth to Peak Performance*, 82–103. Mc Graw-Hill Education Ltd.

- Namysłowska, I. (red.). (2005). *Psychiatria dzieci i młodzieży*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- Nehring-Gogulska, M., Oslislo, A. (2006). Karmienie piersią i mlekiem kobiecym. Aktualne (2005) stanowisko American Academy of Pediatrics. *Medycyna Praktyczna*, www.mp.pl/artykuly/27395, pobrano 1.06.2015.
- NICE. (2014). About NICE [Online]. Retrieved from <http://www.nice.org.uk/aboutnice>, pobrano 9.07.2015.
- Obuchowska, I. (1988). Opieka emocjonalna nad hospitalizowanymi dziećmi – refleksje i propozycje, *Pediatria Polska*, 1, 50–54.
- Ogińska-Bulik, N., Juczyński, Z. (2010). *Osobowość. Stres a zdrowie*. Warszawa: Difin.
- Ogińska-Bulik, N. (2003). *Stres zawodowy u policjantów*. Łódź: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej.
- Oniszczenko, W. (2011). *Stres to brzmi groźnie*. Warszawa: Żak.
- Orlick, T., Partington, J. (1988). Mental links to excellence. *The Sport Psychologist*, 2, 105–130.
- Osipczuk, M. (2010). *Podstawowe zalecenia dla zdrowiejących alkoholików*. <http://niepijemy.pl/forum/45-artykuly-publikacje-teksty-roznych-autorow/1629-podstawowe-zalecenia-dla-zdrowiejących-alkoholikow>, pobrane 1.07.2015.
- Pakiet „Psychologia” (2014). Łódź: Oficyna Wydawnicza IMP: „Dobra praktyka profesjonalnych badań psychologicznych”, „Dopasowanie człowieka do środowiska pracy-uwierunkowania i skutki”, „Stres w pracy zawodowej a choroby układu krążenia i przemiany materii”.
- Palinkas, L. (2003). The psychology of isolated and confined environments: Understanding human behavior in Antarctica. *American Psychologist*, 58 (5), 353–363.
- Palinkas, L.A. (1991). Effects of Physical and Social Environments on the Health and Well-Being of Antarctic Winter-Over Personnel. *Environment and Behavior*, 23 (6), 782–799.
- Palinkas, L.A., Browner, D. (1995). Effects of Prolonged Isolation in Extreme Environments on Stress, Coping, and Depression. *Journal of Applied Social Psychology*, 25 (7), 557–576.
- Palinkas, L.A., Suedfeld, P. (2008). Psychological effects of polar expeditions. *The Lancet*, 371 (9607), 153–163.
- Paluchowski, W.J. (1995). Diagnozowanie i wyjaśnianie w Psychologii, W: W.J. Paluchowski (red.), *Testowanie a ocena kliniczna, wybrane problemy*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
- Paluchowski, W.J. (2007). *Diagnoza psychologiczna. Proces-narzędzia- standardy*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Parkes, K., Parnell, S., Farmer, E., (2005). Living two lives, *Community, Work and Family*, 8, 4, 413–437.
- Paszkiewicz, E. (2005). Rodzina jako system. Wpływ systemu rodzinnego na funkcjonowanie dziecka. W: T. Wołańczyk, J. Komender (red.), *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci* (s. 39–46). Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- Pasztak-Opiłka, A. (2013). Chole, nerwowe czy źle wychowywane? Problemy towarzyszące diagnozie dzieci do 3. roku życia. *Psychologia Wychowawcza*, tom XLV (LIX), nr 3, s. 139–149.

- Pasztak-Opiłka, A. (w druku). Mama-komputer i tata-telewizor jako potencjalne źródła zaburzeń w funkcjonowaniu somatycznym i społecznym dzieci. W: K. Borzucka-Sitkiewicz (red.). *Psychospołeczne i środowiskowe konteksty zdrowia i choroby*. Katowice: Wydawnictwo US.
- Pasztak-Opiłka, A., Gałuszka, A., Górnik-Durose, M. (2013). O człowieku chorym we współczesnym świecie. W: M. Górnik-Durose (red.). *Kultura współczesna a zdrowie. Aspekty psychologiczne* (s. 105–136). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Pasztak, A., Roszkowska, A. (2011). *Do czego służy psycholog? Rola psychologa i zadania przed nim stawiane w ocenie różnych grup zawodowych*. Wystąpienie na XXXIV Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Katowice, 18–21.09.2011.
- Pąchalska, M. (2014). Recenzja portalu BrainMax do treningu umysłu autorstwa Michała Sobieraja, Alicji Leszczyńskiej i Agnieszki Teteli-Lipeckiej. <http://brainmax.pl/media/testimonial/Recenzja%20portalu%20BrainMax.pdf>, pobrano 5.05.2015.
- Pietrzykowski, K. (red.). (2003). *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck.
- Pilecka, W., Fryt, J. (2011). Teoria stresu dziecięcego. W: W. Pilecka (red.) *Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Perspektywa kliniczna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Płopa, M. (1996). *Stres w izolacji morskiej. Psychospołeczne uwarunkowania*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Podemski, R.J. (2008). *Kompendium Neurologii*. Gdańsk: Via Medica.
- Polskie Stacje Polarne. (n.d.). Retrieved February 28, 2015, from <http://www.kbp.pan.pl/pl/polscie-stacie-polarne>, pobrano 12.07.2015.
- Polskie Towarzystwo Psychologiczne (2012). *Warunki formalne oraz procedura uzyskania certyfikatu psychologa sportu Polskiego Towarzystwa Psychologicznego*, pobrano 15.03.2015, z <http://www.ptp.org.pl/modules.php?name=News&file=article&sid=415>.
- Pużyński, S., Wciórka, J. (2000). *Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10*. Kraków: Vesalius.
- Rakowski, A. (2011). *Terapia Manualna Holistyczna*. Poznań: Wydawnictwo Centrum Terapii Manualnej.
- Ramirez, A., Wolfsgruber, S., Lange, C., Kaduszkiewicz, H., Weyerer, S., Werle, J., Pentzak, M., Fuchs, A., Riedel-Heller, S.G., Luck, T., Mosch, E., Bickel, H., Wieße, B., Prokein, J., Konig, H.H., Brettschneider, C., Breteler, M.M., Maier, W., Jessen, F., Scherer, M., AgeCoDe Study Group. (2015). Elevated HbA1c is associated with increased risk of incident dementia in primary care patients. *J Alzheimers Dis*, 44(4):1203-12. DOI: 10.3233/JAD-141521.
- Raskin, S.H. (2014). Współczesne podejścia w rehabilitacji poznawczej. W: M. Harciarek (red. wyd. polskiego), *Neuropsychologia medyczna. Tom 2* (s. 365–385). Warszawa: PZWL.
- Ravenzaaij, J., Hartman, T.C., Ravesteijn, H., Eveleight, R., Lucassen. PLBJ, (2010). Explanatory models of medically unexplained symptoms: a qualitative analysis of the literature. *Mental Health in Family Medicine*, 7, 223–231.

- Resler-Maj, A. (2007). Wywiad z dzieckiem – dylematy etyczne. W: A.I. Brzezińska, Z. Toeplitz (red.). *Problemy etyczne w badaniach i interwencji psychologicznej wobec dzieci i młodzieży* (s. 75–100). Academica: Warszawa.
- Roberts, R. (2011). Psychology at the end of the world. *The Psychologist*, 24 (1), 22–25.
- Rosenberg, M.J. (1991). Warunki powstawania oraz konsekwencje lęku przed oceną. W: J. Brzeziński, J. Siuta (red.), *Spłoczyony kontekst badań psychologicznych i pedagogicznych*. (s. 61–135). Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Rosnet, E., Le Scanff, C., Sagal, M.S. (2000). How Self-Image and Personality Influence Performance in an Isolated Environment. *Environment and Behavior*, 32 (1), 18–31.
- Rotstein, Z., Barak, Y., Noy, S., Achiron, A. (2000). Quality of life in multiple sclerosis: development and validation of the ‘RAYS’ scale and comparison with the SF-36. *Int J Qual Health Care*, 12 (6), 511–517.
- Rous, E., Clark, A. (2013). Thinking without knowing—child psychoanalytic psychotherapy in the UK and evidence-based practice. *Journal of Evaluation in Clinical Practice*, 19 (4), 573–8.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, mierniczego górnego i geologa górnego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górnego, które wymagają szczególnych kwalifikacji* (Dz.U. z 2002 r., 84.755), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20020840755>, pobrano 7.07.2015.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej*. Dz.U. z 1996 r. nr 62, poz. 287, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19960620287>, pobrano 1.07.2015.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w kodeksie pracy* (Dz.U. z 1996 r. nr 69, poz. 332 z późn. zm.), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19960690332>, pobrano 7.07.2015.
- Rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 21.12.2010 w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przechowywania*, <http://www2.mz.gov.pl/wwwmz/index?mr=m17&ms=794&ml=pl&mi=794&mx=0&mt=&my=794&ma=016586>, pobrano 3.07.2015.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej służby medycyny pracy, sposobu jej prowadzenia i przechowywania oraz wzorów stosowanych dokumentów* (Dz.U. z 2010 nr 149 poz. 1002), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20101491002>, pobrano 7.07.2015.
- Sandal, G.M., Leon, G.R., Palinkas, L. (2006). Human challenges in polar and space environments. *Reviews in Environmental Science and Bio/Technology*, 5 (2–3), 281–296.
- Sarris, A. (2006). Personality, Culture Fit, and Job Outcomes on Australian Antarctic Stations. *Environment and Behavior*, 38 (3), 356–372.
- Sarris, A., Kirby, N. (2007). Behavioral Norms and Expectations on Antarctic Stations. *Environment and Behavior*, 39 (5), 706–723.

- Schaffer, H.,R. (1994). Wczesny rozwój społeczny. W: A.I. Brzezińska, G. Lutomski (red.), *Dziecko w świecie ludzi i przedmiotów* (s. 96–124). Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.
- Schanberg, L.E, Anthony, K.K., Gil, K.M., Lafebvre, J.C., Kredich, D.W., Macharoni, L.M. (2001). Family pain history predicts child health status in children with chronic rheumatic disease. *Pediatrics*, 108, 3, p.e47.
- Schier, K. (2015). *Dorosłe Dzieci. Psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie*. Warszawa: Scholar.
- Seligman, M. (1990). *Optymizmu można się nauczyć*. Poznań: Media Rodzina of Poznań.
- Sęk, H, Heszen, I. (2007). *Psychologia zdrowia*. Warszawa: PWN.
- Sęk, H., Pasikowski, T. (2001), *Zdrowie – Stres – Zasoby*. Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora.
- Shultz, D.P., Shultz, S.E. (2002). *Psychologia a wyzwania dzisiejszej pracy*. Warszawa: PWN.
- Siegel, R. (2010). *Uważność, Trening pokonywania codziennych trudności*. Warszawa: Czarna Owca.
- Siuta, J. (2006). *Inwentarz Osobowości NEO-PI-R. Adaptacja polska*. Podręcznik. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Sosnowski, T., Wrześniowski, K., Jaworowska, D., Fecenc, D. (2011). *Inwentarz Stanu i Cechy Łęku. Polska adaptacja STAI*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Spielberger, C.D., Strelau, J., Tysarczyk, M. i Wrześniowski, K. (2011). *Inwentarz Stanu i Cechy Łęku (ISCL)*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Standardy Psychologicznych Świadczeń Zdrowotnych, <http://www.ptp.org.pl/modules.php?name=News&file=article&sid=239>, pobrano 10.01.2013.
- Starkstein, S.E., Leentjens, A.F. (2008). The nosological position of apathy in clinical practice. *J Neurol Neurosurg Psychiatry*, 79 (10), 1088–92.
- Starkstein, S.E., Mayberg, H.S., Preziosi, T.J., Andrzejewski, P., Leiguarda, R., Robinson, R.G. (1992). Reliability, validity, and clinical correlates of apathy in Parkinson's disease. *J Neuropsychiatry Clin Neurosci*, 4 (2), 134–9.
- Starkstein, S.E., Merello, M., Jorge, R., Brockman, S., Bruce, D., Power, B. (2009). The syndromal validity and nosological position of apathy in Parkinson's disease. *Mov Disord*, 24 (8), 1211–6.
- Steel, G.D. (2001). Polar Moods: Third-Quarter Phenomena in the Antarctic. *Environment and Behavior*, 33 (1), 126–133.
- Steel, G.D., Suedfeld, P., Peri, A., Palinkas, L.A. (1997). People in High Latitudes: The „Big Five” Personality Characteristics of the Circumpolar Sojourner. *Environment and Behavior*, 29 (3), 324–347.
- Stemplewska-Żakowicz, K. (2009). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne GWP.
- Stetkiewicz-Lewandowicz, A., Borkowska, A. (2013). Badania neuropsychologiczne u pacjentów z chorobą niedokrwienią serca. *Psychiatria Polska*, XLVII (1), 5–16.

- Stierlin, H., Rucker-Emden, I., Wetzel, N., Wirsching, M. (1999). *Pierwszy wywiad z rodziną*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Strelau, J. (2006). Osobowość jako zespół cech. W: J. Strelau (red.). *Psychologia, podręcznik akademicki*. Tom 2. Psychologia ogólna, (s. 535–546), Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Strelau, J., Jaworowska, A., Wrześniowski, K., Szczepaniak, P. (2005). *CISS – Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych. Podręcznik*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Suchańska, A. (2007). *Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Suedfeld, P., Legkaia, K., Brcic, J. (2010). Changes in the Hierarchy of Value References Associated With Flying in Space: Astronaut Value Changes. *Journal of Personality*, 78 (5), 1411–1436.
- Sulloway, F. (1991). *Reassessing Freud's case histories: the social construction of psychoanalysis*. [Online] Retrieved from: <http://sulloway.org/Freud%27sCaseHistories%28Isis-1991%29.pdf>, pobrano 30.05.2015.
- Sumathipala, A., Siribaddana, S., Hewege, S., Sumathipala, K., Prince, M., Mann, A. (2008). Understanding the explanatory model of the patient on their medically unexplained symptoms and its implication on treatment development research: a Sri Lanka study. *BMC Psychiatry*, 8 (54), doi: 10.1186/1471-244X-8-54.
- Talarczyk, J. (2012). *Bałtyk – twardziele, czyli górnik na morzu*. <http://www.nettg.pl/news/104435/baltyk-twardziele-czyli-gornik-na-morzu>, pobrano 30.07.2015.
- Terelak, J.F. (1982). *Człowiek w sytuacjach ekstremalnych: izolacja antarktyczna*. Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej.
- Toeplitz, Z. (2007). Pozycja dziecka w wybranych kodeksach etyczno-zawodowych psychologów. W: A.I., Brzezińska, Z. Toeplitz (red.). *Problemy etyczne w badaniach i interwencji psychologicznej wobec dzieci i młodzieży* (s. 13–24). Warszawa: Academica.
- Trowell, J. (1995). Key psychoanalytic concepts [in:] Trowell, J., Bower, M. *The Emotional Needs of Young Children and Their Families. Using psychoanalytic ideas in the community*. London: Routledge.
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 o pracy na morzu, Dziennik Ustaw <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2015/1569>, pobrano 10.12.2015.
- Ulven Arne, J., (2009). Medical and Psychological Challenges in the Offshore Petroleum Industry. *International Maritime Health*, 60, 1–2, 40–42.
- Ustawa o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów*, art. 12 ust. 3, Dz.U. z 2005 r. nr 169, poz. 1411, z 2009 r. nr 141, poz. 1149, z 2010 r. nr 182, poz. 1228, z 2011 r. nr 112, poz. 654, z 2014 r. poz. 1000, www.isap.sejm.gov.pl, pobrano 12.07.2015.
- Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27.08.2004 r.*, Dz.U. z 2004 r. nr 210, poz. 2135, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20042102135>, pobrano 22.07.2015.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r.*, Dz.U. 1982 r. nr 35, poz. 230, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19820350230>, pobrano 5.06.2015.

- Ustawa o zakładach opieki zdrowotnej z dnia 30 sierpnia 1991 r.* Dz.U. z 1991 r. nr 91, poz. 408, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19910910408>, pobrano 6.06.2015.
- Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty,* Dz.U. z 1997 r. nr 28, poz. 152, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970280152>, pobrano 10.07.2015.
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.* Dz.U. z 2007 r. nr 89, poz. 589, <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20070890589>, pobrano 7.07.2015.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2011 r. nr 163, poz. 981 z: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz.U. z 2011 r. nr 275, poz. 1628) <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20111630981>, pobrano 7.07.2015.
- Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1995). *Psychologia dziecka*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Wałach-Biśta, Z. (2013). A polish adaptation of leadership scale for sports – a questionnaire examining coaching behavior. *Human Movement*, 14 (3), 265–274.
- Wciórka, J. (1999). (tłum.). *ICD-10. Zaburzenia psychiczne w praktyce podstawowej opieki zdrowotnej*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.
- Weinberg, R.S., Gould, D. (2003). *Foundations of Sport & Exercise Psychology*. Third Edition. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Weller, G., Bentley, C.R., Elliot, D.H., Lanzerotti, L.J., Webber, P.J. (1987). Laboratory Antarctica Research Contributions to Global Problems. *Science*, 238 (4832), 1361–1368.
- Widerszal-Bazyl, M. (2003). *Stres w pracy a zdrowie*. Warszawa: CIOP-PIB.
- Widerszal-Bazyl, M. (1978). Kwestionariusz do mierzenia motywów osiągnięć. *Przegląd Psychologiczny*, 21 (2), 356–366.
- Wielka Księga AA, http://www.aa.org.pl/wk_online.php, pobrano 22.07.2015.
- Winnicott, D.W. (1949). Hate in the counter-transference. *International Journal of Psycho-Analysis* 30:69–74.
- Witkowski, T. (2009). *Zakazana Psychologia*. Wrocław: Moderator.
- Wood, J., Lugg, D.J., Hysong, S.J., Harm, D.L. (1999). Psychological Changes in Hundred-Day Remote Antarctic Field Groups. *Environment and Behavior*, 31 (3), 299–337.
- Woronowicz, B. (2002). Problemy alkoholowe w praktyce lekarza rodzinnego. *Medycyna Rodzinna*, 1, 79–83.
- Woronowicz, B. (2015). Jedność doświadczeń. *Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia*, 2, 3.
- Woydyło, E. (1999). *Zgoda na siebie: psycholog o uzależnieniach*. Warszawa: Świat Książki.
- Wódka, K. (2006). Współpraca zawodnika z psychologiem – jak rozpocząć. W: D. Parzelski, *Psychologia w sporcie. Teorie. Badania. Praktyka*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Wroniszewska, M. (2011). *Pracowniczki platformy wiertniczej. Dziwne jest nie to, że tu jesteśmy tylko to, że nas tu wcześniej nie było*. http://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/1,96856,17720627,Pracowniczki_platformy_wiertniczej__Dziwne_jest_nie.

- html?ssopermanentSessionId=c70b52877a207bb0db32c137d207784a9affbf18810-febb67f85c2e7df93b34f, pobrano 30.07.2015.
- Zakrzewska, E. (2007). Udział pracowników wojskowego instytutu medycyny lotniczej w badaniach polarnych Arktyki i Antarktyki. *Polski Przegląd Medycyny Lotniczej*, 13 (1), 103–117.
- Zarządzenie Prezesa NFZ w sprawie określania warunków i zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne*, <http://nfz.gov.pl/zarzadzenia-prezesa/zarzadzenia-prezesa-nfz>, pobrano 12.07.2015.
- Zawadzki, B., Strelau, J. (1997). *FCZ-KT – Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
- Zielińska, M. (2011). Skrępowani dzieciństwem – Dorosłe Dzieci Alkoholików. *Miesięcznik Katolicki List*, numer specjalny. <http://malzenstwojestdobre.pl/skrepowani-dzieciinstwem>, pobrane 23.07.2015.
- Zigmond, A.S., Snaith, R.P. (1983). The hospital anxiety and depression scale. *Acta Psychiatr Scand*, 67 (6), 361–70.
- Zonneveld, L.N.L., van Rood, Y.R., Timman, R., Kooiman, C.G., van't Spijker, A., Buschbach, J.J.V. (2012). Effective group training for patients with unexplained physical symptoms: a randomized controlled trial with a non-randomized one-year follow-up. *PloS One*, www.plosone.org, august 2012, 7, 8, e42629, 1–14.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Stres współczesnych dzieci w koncepcji A. Harta	25
Tabela 2. Czynniki obciążenia fizycznego, chemicznego, biologicznego i czynniki obciążenia psychospołecznego w pracy na platformach wiertniczych w Polsce	132
Tabela 3. Stresujące i szkodliwe dla zdrowia warunki pracy	134
Tabela 4. Adaptacja do warunków polarnych – charakterystyki indywidualne	171
Tabela 5. Wybrane cechy indywidualne badanych a adaptacja do warunków polarnych	175
Tabela 6. Ekstremalne zawody i ekstremalne miejsca pracy	179
Rysunek 1. Czynniki wpływające na proces adaptacji do sytuacji polarnej	163
Rysunek 2. Charakterystyka syndromów doświadczanych przez polarników zimujących na Antarktydzie i w Arktyce	167